

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 120. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK. IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUGNA
TISKARA U ŠIBENIKU. U. Z. S. O I

GOD. III.

ŠIBENIK, utorak 2. ožujka 1915.

BR. 46. (276.)

Galicija i Karpati.

BEČ, 1. ožujka. Službeno se saopćuje:

Uspješni bojevi u zapadnom odsječku karpatske fronte donijeh više ruskih prednjih položaja u naš posjed. Pri tome zarobljeno je neprijatelju 19 častnika i 2.000 vojnika, a mnogo ratnog materijala zaplijenjeno.

U prostoru južno od Dnjestra, nakon što su Rusima stigla njihova pojačanja, u toku su ljuti bojevi. Svi neprijateljski napadaji, koji su bili poduzeti protiv naših položaja, razbili su se uz najveće gubitke po neprijatelja.

U Poljskoj i u zapadnoj Galiciji bilo je i jučer samo artiljerijske borbe.

U Rusiji.

BERLIN, 1. ožujka. Službeno se saopćuje:

Ruski napadaji sjevernom Lomze i sjeverozapadno Ostrolenke bili su odbiveni.

BLOKADA ENGLJSKE.

PARIZ, 1. ožujka. Novinstvo izjavlja, da Wilsonov predlog glede trgovačkog rata, Engleska ne može prihvatiti. Isti Wilson da nije ništa drugo očekivao, nego da saveznici blokadu Engleske još moraju pooštriti, da tako uskore konačan rata.

BERLIN, 1. ožujka. Odgovor njemačke vlade na drugu američansku notu glede rata podmornica bio je danas predan ovdješnjem američanskom poslaniku. Nota će sutra biti priopćena.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 1. ožujka. Službeno se saopćuje:

Sjeverno od Lillea jedan engleski letelič stroj bio je prisiljen našom pucnjavom da sidje.

Na jednome mjestu našega fronta Francuzi su ponovno upotreбили, kao pred nekoliko mjeseci, naboje koji pri detonaciji razvijaju smrđljivi plin koji zagušuje.

Naši položaji u Champagne jučer su višeput bili napadnuti od najmanje dva protivnička zbora.

Nasrtaji neprijateljski, nakon žestokih borba u blizini, bili su bez iznimke svi odbiveni.

U Argoni mi smo zaplijenili dvije avione za bacanje mina.

Između istočnog kraja Argonna i Vaugnois jučer od Francuza pet puta poduzeti pokušaj, da provale, izjalovio se uz teške gubitke po neprijatelja.

Istočno Badovillera od nas zauzeti položaji i jučer su, unatoč neprijateljskih pokušaja za preosvojenjem, bili zadržani.

Bombardiranje crnogorske obale.

Javljaju iz Ženeve: Franceski listovi primaju sa Cetinja, da su austro-ugarske ladje ostavile Boku Kotorsku i stigle na ušće Bojane. Ladje su se opet povratile u Kotor te na svom putu duž obale bombardirale po sata crnogorske pozicije, osobito onu, koja dominira Budvom.

General špijun.

PARIZ, 1. ožujka. General Badenwell izdao je knjigu, iz koje proizlazi, da je prije bio engleski špijun u Njemačkoj.

Obitelj generalissimusa na ratištu.

BEČ, 1. ožujka. Njezina visost nadvojvodkinja Izabela odputovala je, skupa sa kćerkom si Gabrielom Marijom Terezijom, na posjet nadvojvodi Fridriku.

Zapletaji na skrajnjem Istoku.

Na skrajnjem Istoku spor između Japana i Kine zaoštruje se te svaki čas moglo bi doći do sukoba oružjem. U ovome sukobu jzravno je zanimana i Amerika, pa zato od interesa je predočiti razmjer bojnih sila između ovih triju država.

Japan šalje u Kinu velike vojničke transporte. Sada je pod oružje pozvano sedam japanskih godišta, što dava 850.000 vojnika. Mirovno stanje japanske vojske računa se na 280.000 vojnika. Dopusnana u ratno doba dosiže jakost japanske vojske 1.100.000 ljudi. Takove bojne sile Japan nije imao za rata proti Rusiji.

Jakost Kine naprotiv, i ako je brojem svojih žitelja skoro deset puta jača, vrlo je slaba. Jakost kineske vojske u ratno doba ne nadmašuje 350.000 ljudi, svakojako naoružanih. Japanci su dakle prama Kinezima više nego nadmoćni.

Sjedinjene Države Američke imaju u ovome sporu slobodne ruke, budući Evropa zaposlena u svojoj kući. Njene kopnene sile ipak su slabe, jer ne nadmašuju 250.000 ljudi. Možda bi mogla što poboljšati vojska dobrovoljaca, ali je veliko pitanje, da li su dobrovoljci voljni ići preko oceana.

Na moru Sjedinjene Države stoje bolje. One imaju: 10 dreadnoughta, 13 modernih i 6 starijih bojnih ladja, 14 oklopnih krstaša, 11 zaštićenih krstaša, oko 60 torpeda-razarača i 44 podmornice.

Japanska pak ratna mornarica broji: 6 dreadnoughta, 7 bojnih krstaša, 2 moderna skoro dreadnoughta, 4 vrlo jaka oklopna krstaša, koji su moćniji od starih američkih bojnih ladja, 9 starijih bojnih ladja, 7 starijih oklopnih krstaša koji malo zaostaju za američkima, 16 zaštićenih krstaša, 52 razarača torpeda, 16 torpiljarki i oko 20 podmornica.

Amerika ima pretežitost prama Japanu u artiljerijskom materijalu, dočim Japan sa svoja četiri bojna krstaša ima prednosti u drugome pravcu. U starijem materijalu moćniji su Amerikanci na bojnim ladjama, dočim Japanci u oklopnim krstašima. U torpedima obe države su približno jedna drugoj ravne.

Ako bi Amerikanci poduzeli što u istočnoj Aziji, Japan bi protiv njih mogao upotrebiti samo svoje podmornice. Ako je očevitna mornarična pretežitost Amerike prama Japanu, to ovome dolazi u prilog blizina njegovih vlastitih luka, koje čemu služiti za operacionu bazu.

Sveusve, uzme li se u obzir kopnene i pomorske sile, Japan bi mogao da svoje osnove glede Kine oživotvori. Upliv Engleske, Francuske i Rusije u Kini potom imao bi izčeznuti. Što će na to ove, a što i sama Amerika? Trojni sporazum skuhao si je sam sebi poparu.

Šibenik, 2. ožujka.

Produljenje hrvatsko-ugarske nagodbe ex-lexom. Odnosno vijesti, da će se hrvatski sabor sastati u svibnju, građanka „Tagespost“ donosi iz Zagreba, da to nije niti nužno, pošto se i onak nagodba može i bez sudjelovanja sabora produljiti. Hrvatski sabor ne će se sastati za čitavog trajanja ratnoga stanja s onih istih razloga koji su na putu i sastanku carevinskog vijeća te sazivu austrijskih pokrajinskih sabora.

Na ovo nam je primjetiti, da se nagodba istina može produljiti i bez sudjelovanja sabora, ali vanzakonskim putem. Parlamentarna djelatnost u današnjim prilikama privilegij je Magjara, koji Hrvati ne mogu uživati, kad ga ne uživaju ni Nijemci, Cesi, Poljaci, Slovenci, Rusini itd. Što bi rekli Magjari, kada bi se austro-ugarska nagodba promijenila jednostavnom jednom carskom naredbom?

Uostalom ovo ponižavanje svih ostalih naroda pred Magjarima ne može da djeluje blagotvorno. I kao narod, koji je u prošlosti i u sadašnjosti pokazao, da je u ispunjavanju dužnosti prvi, ne možemo a da se proti takovom zapostavljanju ne ogradimo.

KRONIKA.

Sofijski „Dnevnik“ prima iz Petrograda, da je nekadašnji bugarski general Ratko Dimitrijević, vrhovni zapovjednik treće ruske armade, imenovan feldmaršalom.

„Zürcher Tageszeiger“ piše o položaju na ratištu: Njemačko je napredovanje na donjoj Visli dospjele već do rijeke Wrk,

pdakle Nijemci imaju samo jedan dan daljine od vanjskih utvrda tvrđave Novogeorgievsk.

Atensko novinstvo tvrdi, da su zastupnici triple entente tražili od helenske vlade pomoć za osvojenje Dardanella. Kako atenski dopisnik „Lokalanzeiger“ doznaje, ova vijest ne odgovara istini. Grčka se vlada drži odsle kao i dosle apsolutne neutralnosti.

Budući da je izvanredno poskočila cijena kruhu, proglasili su organizirani radnici u Napulju opći štrajk. Radnici su priredili demonstracije pred municipijem i prefekturom, zahtijevajući da obale cijenu kruhu.

Bugarsko poslanništvo u Ateni demantira vijest o bugarskoj mobilizaciji.

„Berl. Zeitung am Mittag“ doznaje preko Amsterdama da je francuski križar zaustavio u kanalu parobrod „Dacia“ krcat sa pamučnom robom, i odveo ga u Brest.

„Times“ prima iz Castbournu: Na 24. ov. mjeseca više milja od obale potonuo je nepoznat parobrod. Momčad je spašena. Kapetan ribarske lagje kaže da je parobrod bio pogojen od torpeda.

„Matin“ javlja da je engleski trgovački parobrod kod Saint Valery-sur-Somme bio pogojen od jednog torpeda.

Domaće vijesti.

Iz Promine pišu nam: U ovo 10 godina težega udara ova župa nije podnila od sadašnjega u odlasku njezinog djeteta fra Luigja. Težina udara izbija iz divnog rada, što ga ovaj radiša božji razvi za svog desetogodišnjega župnikovanja u svom rodnom kraju. Netom O. Jurenović stupi u svoju Prominu, svu ju je upio u svoje srce, koje mu otdada i nije kucalo već za nju, isto onako kako mu ni pamet nije znala o drugom mislići već o sreći svoje župe. Liepe svoje sposobnosti, kô kola velikoga stroja, sve ih navi na posao uskrisenja svojih župljana. Otar je izabrao za duševni a blagajnu za vremeniti preporod puka, a tute je udarao i svaki mu privatni razgovor. Onda nije ni čudo što se taki župnik tako sraste sa svojom župom, da postade kućno čeljad, pače kao kućni starešina svake obitelji; nije čudo, da se uspe do takog ugleda u Promini, kô niko dosada, da postade središte njezino, bez čijega savjeta nikoja se nije odlučivala. A uspet na taki ugled i položaj, naravno da je silesija doprinio boljku rodnog, mjesta, da će mu ime ostati među najvećim svojim dobrotvorim. Stoga je i njegov odlazak golemi gubitak po Prominu.

Nu kad drugčije nije moglo biti, nije nam ostajalo drugo, naš dragi fra Lujo, već da te bratski ispratimo, na rastanku u pošteno lice poljubimo i zahvalimo ti na nadčovječnom trudu, što si za nas podnio. Ali tvoja čednost, predviđajuć sve to, posluzi se nevinom varkom te nam šmignu kridimice; a mi bez tebe ostasmo ko sirote bez svog dobrog oca. A kad te neispratimo, nek te prate naše suze. U njima ti stoji dokaz naše ljubavi, i, ako i odlaziš od nas, to ipak ostaješ u svacijem srcu. Žao nam te je, što ti, tičica seoskog gaja, teško ćeš se snaći u zagušljivoj gradskoj pari; pak nas tješi nada, da ćeš opet izletiti u tvoju Prominu, gdje će te srcem i dušom dočekati tvoji Prominjani.

Žitljenje u Banovini. Trgovačko-obrtnička komora u Zagrebu objelodanjuje popriječne tržne cijene od 24. o. m. na zagrebačkom tržištu: pšenica domaća K 41,

raž K 32.50, ječam 29.50, kukuruz u zrnu za brašno K 23, zob K 24, kukuruz novi K 22, grahorica K 23 i K 24, heljda K 20 —22, proso isto, fažol bijeli K 68—70, fažol šareni K 58—60 itd.

Grad i okolica.

Popisivanje zaliha brašna i žitija. Kotarsko Poglavarstvo u Šibeniku objelodanjuje slijedeću obznanu:

Danom 1. marča 1915. započeti će u kotaru Šibenskom popisivanje zaliha žitija i brašna u smislu carske naredbe 21./2. 1915 D. Z. L. Br.

Svrha je ovog popisivanja opće poznata. Ona služi, da se tačno ustanovi zalihe e da se uzmogne urediti potrošak do buduće žetve.

Patriotička je dužnost svakog pojedinoga da iskaže savjestno vlastite zalihe žitija i brašna te de pomogne vlasti pri njeznoj zadaći.

Popisivanje zaliha obaviti će se sredstvom pouzdanika vlasti, koji će imati da popune prijavnice po izjavama posljednika zaliha.

Pouzdanicima, koji će sudjelovati pri popisivanju zaliha, imade se pružiti sve potrebite podatke. Nek se nitko ne boji da to učini. Pouzdanici obćali su zakletvom da će najstrožije sačuvati tajnu o privatnim odnošajima i o poslovnim tajnama, koja bi oni saznali.

Tko prijavljuje zalihe, koje je prigodom prvaašnjih izvida netačno prijavio ili zatajio, ne smije biti više kažnjen. Zato ne treba da se nitko ustručava radi bojazni kazni da čini istinitih izjava.

Izričito se upozoruje da izostavljeni poziv pouzdanika vlasti, da stranka prijavi zaliha, ne lišava ovd od dužnosti prijave niti kazni koje su određene u slučaju povrede prijave zaliha. U interesu je svakog pojedinca da se pravodobno sam prijavi pouzdaniku određenom za odnosno mjesto eventualno kod nadležne općine u slučaju zapreke. Zalihe koje podpadaju prijavi a nisu bile prijavljene može vlast confiscirati na korist države.

Tko namjerice zataji zalihe žita i brašna koje se nalaze u njegovom posjedu ili pohrani, biti će od Suda kažnjen zatvorom od jedne sedmice do 6 mjeseci a u slučaju da vrijednost zaliha nadilazi 500 kr. strogim zatvorom od jednog mjeseca do godine dana. Uz kazan zatvora može se udariti i globa do 2000. kruna.

Ko kod popisivanja zaliha u određenom roku ne dađe zatražene podatke, ko uskrati da odgovori na njega postavljene upite ili dađe netačne podatke, ili ko zabrani pouzdaniku vlasti pristup u njegove prometne, zalihe ili ine prostorije ili uskrati pregledanje u njegove gospodarstvene ili poslovne oznake ili zaničje dati razjašnjenja, dotično daje netačne obavijesti, bija sudbeno kažnjen zatvorom od tri dana do tri mjeseca ili globom od dvadeset do 2000 kruna.

Uz kazan zatvora može se udariti i globa do 2000 kruna i može mu se oduzeti pravo na tjeranje obrta.

Prodaje se kuća u Varošu na lijeppom položaju sa baščom. Upitati se kod vlastnika Tome Colomba. 1—2

TKO TREBA

sumporno-vapnene tekućine za mazanje panjeva proti metlikavosti

neka se obrati na moju adresu: FRANE GELPI - Tijesno

Knin-Prijedor

vozni red Steinbeisove željeznice valjan od 10. listopada 1914.

Vlak 2.

Knin	odl.	1 00	pop.
Strmica	dol.	2 00	"
	odl.	2 10	"
Tiškovac	dol.	3 10	"
	odl.	3 20	"
Vaganj	dol.	4 16	"
	odl.	4 30	"
Hrnjadi	dol.	5 03	"
	odl.	5 10	"
Drvar	dol.	6 10	več.

Prenoćenje.

Drvar	odl.	6 00	pr.p.
Spitzer	dol.	6 30	"
	odl.	6 40	"
Pasjak	dol.	7 08	"
	odl.	7 10	"
Ostrelj	dol.	7 56	"
	odl.	8 10	"
Srnetica	dol.	9 34	"
	odl.	9 44	"
Bravsko	dol.	11 15	"
	odl.	11 25	"
Grmeč	dol.	12 29	"
	odl.	1 18	"

Križanje s vlakom 1.

Sanica	dol.	2 54	"
	odl.	3 04	"
Čaplje	dol.	4 06	"
	odl.	4 40	"
Sanskimost	dol.	4 25	"
	odl.	4 40	"
Prijedor	dol.	5 50	"

Vlak 1.

Prijedor	odl.	8 30	pr.p.
Sanski most	dol.	9 40	"
	odl.	10 00	"
Čaplje	dol.	10 17	"
	odl.	10 20	"
Sanica	dol.	11 27	"
	odl.	11 40	"
Grmeč	dol.	1 16	pop.
	odl.	1 30	"

Križanje s vlakom 2.

Bravsko	dol.	2 34	"
	odl.	2 44	"
Srnetica	dol.	4 15	"
	odl.	4 30	"
Ostrelj	dol.	5 54	"
	odl.	6 10	"
Pasjak	dol.	6 56	"
	odl.	6 57	več.
Drvar	dol.	7 48	"
	odl.	7 00	pr.p.
Kamenica	dol.	7 30	"
	odl.	7 40	"
Hrnjadi	dol.	8 10	"
	odl.	8 15	"
Vaganj	dol.	8 48	"
	odl.	8 58	"
Tiškovac	dol.	9 54	"
	odl.	10 04	"
Strmica	dol.	11 04	"
	odl.	11 14	"
Knin	dol.	12 12	"

Knin-Prijedor km. 232. Cijene II. razred K 14—, III. razred K 9-30.

MLIJEKO: kravlje i ovčije, čisto, naravno i sterilizirano, prodaje po 48 para litar, Uzorna Mljekarna J. Drezga.

Ko treba krumpira neka se javi kod IVANA ANGELICCHIA cipelara kod Sv. Barbare, koji prima naručbe.

Krumpir će stići naručiteljima kroz 4-5 dana.

Za svako 100 kg. naručitelji moraju da polože kaparu od 2 krune.

Javlja se interesima da je za nedogledno vrijeme ovo jedina prigoda da se opskrbe krumpirom, jer je jedina količina uopće raspoloživa.

Neće se prodavati ni na veliko ni na malo, nego uručiti samo naručiteljima.

JOSIP ZAMOBA

ovlašteni dekorativni slikar

::: U ŠIBENIKU :::

Bivši više godina u Trstu nalazi se sada već godinu dana u svom rodnom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovjedništva.

Preuzima svakovrstnu radnju uz vrlo umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povišice cijene. Dosta je obavijestit ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu.

Preuzima važne slikarske radnje po crkvama, kazalištima.

Remington Standard

Jedan milijun pisanih strojeva

u porabi.

Model X i XI.

::: BEZ KONKURENCIJE :::

Podpuno

amerikansko pokuštvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 I kat

Telefon br. 17-70.

MODE SALON

Marija Dundić

— ŠIBENIK —

Daje na znanje da ima veliki izbor šešira i nakita najnovije vrste za gospodje i gospodjice. Novosti za zimsku sezonu.

Prima popravke uz najumierenje cijene.

10-10

VELIKA ZLATARIJA

GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka

::: ŠIBENIK. :::

Kupuje staro zlato i srebro uz najpovoljnije cijene.

Naslov za brzojave: „JADRANSKA“.

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5

(Vlastita kuća).

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Spljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno ve-resijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvučene založnice unovčuju se kod

Jadranske Banke u Trstu i svih njezinih podružnica.

JADRANSKA BANKA PODRUŽNICA ŠIBENIK -
Dionička glavnica K 8.000.000, — Pritužva K 700.000.

Uložne knjžice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguravanje efekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekući računi. — Unovčivanje mjenica, dokumenata, odrezaka i izvučenih vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vaglia, naputnice. — Predumjovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srečke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjeres. — Pretinci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretincama može držati svakovrsne vrijednosti.

KNJIGOVEŽNICA

HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU :::

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEŽUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati češ pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40° Kalijevom soli ili kainitom
15-16° Kalciumcianamidom
16-21° Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjžice o uporabi gnojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. ::: Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

P. T.

Častimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davna osnovali klesarsku zadrugu pod naslovom:

::: PRVA SPLITSKA :::

KLESARSKA ZADRUGA

registrirana na ograničeno jamčenje U SPLITU.

Zadruga obavlja svakovrstne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete.

Osobitom preciznošću izrađuje žrtvenike, balastre, krstionice, nadgrobne spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je obskrbljeno sa mramornim materijalom, također mramornim pločama za pokuštvo. Buduć je ista providjena izvrstnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo gg. naručitelja.

Na zahtjev šalje nacрте, uzorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.

UPRAVA.

PIO TERZANOVIĆ trgovac - ŠIBENIK

VELIKA ZALIHA

::: Rukotvorina, odijela, cipela :::

štofe vunene i pamučne za muška odijela, pamučnih svakovrstnih mreža,

galice, sumpora, gume prve svjetske tvornice, štrcaljka Wermorrel

Non plus - ultra sumporača „Torpedo i noževa za navrćanje „Kunde“